

دریافت عنوان «اولین شهر تالابی»؛

درخشش بندر خمیر در ۱۴۰۰

بندر خمیر به عنوان شهر یادگیرنده، تا چند روز دیگر از طرف کنوانسیون رامسر، اولین شهر تالابی معرفی می شود، تا سال ۱۴۰۰ به اوج شکوفایی برسد. این اتفاق میسر نمی شد مگر با همراهی مدیریت شهری و مردم.

در واقع تالاب خور خوران تا چند سال پیش بین مردم به نام جنگل حرا و خور شناخته می شد اما حالا همه مردم با واژه تالاب و زندگی در کنار تالاب آشنا شده و حافظان آن هستند حتی اگر گردشگران به منطقه آسیب بزنند، آنها جلویشان را می گیرند. این اتفاق میسر نمی شد مگر با همراهی شهردار ش. جواد محمودی شهردار جوانی است که برخلاف خیلی از شهرداران دیگر به دنبال آمار و درآمد نرفته بلکه به دلیل علاقه اش به محیط زیست و فرهنگ جامعه بومی، تلاش می کند تا گردشگری پایدار در شهر وجود داشته باشد و از گردشگری انبوه به دلیل آسیب های آن دوری کند. او نگرانی هایی هم برای این موضوع دارد.

چطور بندر خمیر عنوان شهر یادگیرنده را به دست آورد؟
کنوانسیون تالاب های رامسر اوایل تنها تالاب ها را ثبت می کرد اما بعدها به این موضوع رسید که باید شهرها را ثبت کند چون مردم شهرها، حافظان تالاب ها هستند هزاران سال مردم کنار این تالاب ها زندگی کرده و آن را حفظ کرده اند اگر هم که تالابی از بین رفته مردم از بین برده اند. ما

گروه گردشگری - امسال شهر بندر خمیر عنوان شهر یادگیرنده یونسکو را به دست آورد. چند روز پیش هم پلاک آن را در شهر نصب کردند. شهری که تلاش می کند بتواند به عنوان جامعه محلی که در کنار تالاب خورخوران واقع شده، هم مراقب تالاب باشد و هم گردشگری پایدار را حفظ کند. این شهر بدون کمک مردم و مسئولان نمی توانست این عنوان را بگیرد.

هر چند که مردم شهر خمیر در یادگیری نکات آموزشی، جلوتر از دولتی ها و حتی مردم شهرهای دیگر هستند اما همراهی مسئولان شهری با آنها نیز کمک کرده تا این شهر بتواند از چهار سال پیش در حوزه طبیعت گردی و گردشگری فعالیت بیشتری کند. همچنین قرار است تا چند روز دیگر که کنوانسیون جهانی تالاب های رامسر برگزار می شود؛ عنوان شهر ملی تالابی را جهانی کرده و به شبکه شهرهای جهانی تالابی بپیوندد.

اگرچه شهر خمیر در کنار شهرهای بزرگ تری مانند بندرعباس، بندر کنگ و بندر لنگه قرار گرفته اما می بایست در رقابتی سخت با این شهرها، گردشگران را به خود جذب می کرد. همه این شهرها دریا و ساحل داشتند؛ اما خمیر مزیت رقابتی دیگری داشت که آن هم تالاب بود. خمیر، طولانی ترین ساحل تالابی را دارد و تنها شهر حاشیه بزرگترین تالاب دریایی یعنی تالاب خورخوران است که ۵۰ سال پیش جهانی شد.

در واقع تالاب خورخوران تا چند سال پیش بین مردم به نام جنگل حرا و خور شناخته می شد اما حالا همه مردم با واژه تالاب و زندگی در کنار تالاب آشنا شده و حافظان آن هستند حتی اگر گردشگران به منطقه آسیب بزنند، آنها جلویشان را می گیرند.

این اتفاق میسر نمی شد مگر با همراهی شهردار ش. جواد محمودی شهردار جوانی است که بر خلاف خیلی از شهرداران دیگر به دنبال آمار و درآمد نرفته بلکه به دلیل علاقه اش به محیط زیست و فرهنگ جامعه بومی؛ تلاش می کند تا گردشگری پایدار در شهر وجود داشته باشد و از گردشگری انبوه به دلیل آسیب های آن دوری کند. او نگرانی هایی هم برای این موضوع دارد.

یک روز آقای شیرخانی که مؤسسه آموزشی مشق آفرینش را دارد و از قبل هم با او آشنا بودم گفت که قرار است روستاهایی در استان هرمزگان به نام شهر تالابی معرفی

صندلی شهرداری شده، شاهد اتفاقاتی در حوزه گردشگری پایدار بندر خمیر هستیم اما شما فکر می کنید تا چه زمانی این روند ادامه داشته باشد در واقع شما تا کی روی این صندلی می نشینید؟ چقدر تضمین می دهید بعد از رفتن شما این همه فعالیت شهرداری شده است و مردم به سمت ایجاد رستوران های زیادی به تازگی ایجاد شده است و مردم به سمت ایجاد بوم گردی رفته اند ولی حواسمان هست که شبیه به هرمز نشویم. آنجا گردشگر انبوه دارد.

گردشگری انبوه در دنیا رد شده است چون فقط به شهر آسیب می زند و شهر را کثیف می کند درحالیکه شهر خمیر یک اکولوژ بوده و کل ساحل حفاظت شده است. پس مدیریت کردن آن هم سخت هست. ممکن است از لحاظ فرهنگی نیز شوکی به مردم وارد شود هزاران دلیل که گردشگری انبوه رد می شود. ما هدفمان گردشگری محدود اما با کیفیت است.

این موضوع را چطور مدیریت می کنید چون همه می خواهند این شهر و تالاب را ببینند و از یک مدتی به بعد تعداد گردشگران شهر زیاد می شود.

سعی می کنیم مدیریت شود. کسی که می خواهد خمیر را ببیند تنها با هدف دیدن این شهر باید بیاید؛ نه اینکه در کنار شهرهای دیگر، سری هم به اینجا بزنند. ما این نوع گردشگر را لازم نداریم. این افراد نان و پنیرشان را هم از خانه شان می آورند. ولی گردشگر به خاطر مفهوم دیگری به خمیر می آید و ما می خواهیم این افراد را جذب کنیم. در این مدت متوجه شدم تبلیغاتی برای شهر خمیر انجام نمی شود این موضوع در راستای جلوگیری از روند گردشگری انبوه است؟

ما برای شهر یادگیرنده هم خبرسازی نکردیم. خیلی وقت ها در ایران حاشیه ها به ضرر ما تمام می شود. باید به نتیجه بررسی بعد اعلام کنی. من شاید برای شهرداری ساخته نشدم. ولی چون اینجا شهر خودم هست خواستم فعالیت کنم. از چهار سال پیش که همزمان با نشست شما روی

پرونده آن را ۵ ماه پیش به ژنو فرستادیم و اوایل اسفند ماه مشخص می شود که جهانی می شود یا نه. آگاهی مردم را در این زمینه بالا برده ایم. سال گذشته که مدیران کمیسیون ملی یونسکو به خمیر آمدند گفتند شهر خمیر پتانسیل این را دارد که در فهرست شهرهای یادگیرنده و خلاق یونسکو نیز ثبت شود اما از آنجا که شهرهای خلاق بالای ۲۰۰ هزار نفر باید باشند ما می توانستیم تنها عنوان شهر یادگیرنده را بگیریم. این اتفاق افتاد و خمیر امسال به عنوان شهر یادگیرنده در کنار اصفهان و تهران ثبت شد.

شهر دار ی ها معمولاً به دنبال کسب درآمد از محل ساخت و سازها و اتفاقات عمرانی در شهر هستند. اما شما در شهر کوچک بندر خمیر دست روی اتفاقی گذاشتید که نه تنها نیازمند فرهنگ سازی طولانی مدت بود، بلکه نه در آمدی دارد و نه می تواند به شما در آمار سازی ها کمک کند. چرا فکر کردید باید هم مدیریت شهر را به عهده بگیرید و هم به این سمت بروید؟

معتمد که جامعه به روحیه یادگیری نیاز دارد. خود من هم در دوره های آموزشی زیادی شرکت می کنم و یاد می گیرم. وقتی به شهرداری آمدم می خواستم این شهر الگویی برای شهرهای دیگر شود. خمیر شهر کوچکی بود.

هدف من فرهنگ سازی بود خانه های قدیمی را بازسازی کردیم و از فعالان شهر خواستیم تا چرخه گردشگری شهر را تکمیل کنیم ولی پایه ما در حوزه گردشگری طبیعی بود. آمارها برای من مهم نیستند. من به این باور دارم که برای ساختن یک جامعه؛ توجه به زیربناها مهم است نه آمار. اگر می خواهیم شهر را بسازیم نباید به دنبال آمار باشیم. برنامه شما این است که

عکس: جعفر همافر

بهسازی پیست دوچرخه سواری و پیاده رو ساحل مرجان کیش